

ÁKVÖRDUN EVRÓPUÞINGSINS OG RÁÐSINS nr. 2228/97/EB

frá 13. október 1997

um að koma á fót áætlun bandalagsins á sviði menningararfleifðar (Rafael-áætlunin)

EVROÞUÞINGIÐ OG RÁÐ EVRÓPUSAMBANDSINS Hafa,

með hliðsjón af stofnsáttmála Evrópubandalagsins, einkum 128. gr.,

með hliðsjón af tillögu framkvæmdastjórnarinnar ⁽¹⁾,

með hliðsjón af álitum efnahags- og félagsmálanefndarinnar ⁽²⁾

með hliðsjón af álitum svæðanefndarinnar ⁽³⁾,

í samræmi við málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í 189. gr. b í sáttmálanum ⁽⁴⁾, á grundvelli sameiginlegs texta sáttanefndarinnar frá 2. júlí 1997,

og að teknu tilliti til eftirfarandi:

- 1) Áþreifanlegustu og áhrifamestu þættirnir, sem einkenna Evrópu sem heild, eru í reynd ekki aðeins landfræðilegir, pólitískir, efnahagslegir og félagslegir heldur einnig menningarlegir.
- 2) Samkvæmt IX. bálki sáttmálans ber bandalaginu að stuðla að eflingu menningarlífs í aðildarríkjum jafnframt því að virða margbreytileika hinna ýmsu landa og svæða, og halda fram sameiginlegri menningararfleifð.
- 3) Í 128. gr. sáttmálans er menningararfleifðin skilgreind sem sérstakt aðgerðarvið og í henni birtist margbreytileiki hinna ýmsu landa og svæða auk þess sem hún tengir þjóðirnar saman. Hana verður að varðveita og bæta aðgang almennings að henni (einnig þeirra sem eiga í sérstökum erfiðleikum með aðgang) í því skyni að stuðla að auknum gagnkvæmum skilningi og virðingu.
- 4) Framlag bandalagsins getur leitt til betri varðveislu menningararfleifðarinnar með því að ýta undir miðlun á reynslu og sérfræðipækkingu og hvetja til samnýtingar og samstarfs.

5) Líta verður á varðveislu menningararfleifðarinnar með hliðsjón af félagslegfræðilegu gildi og í samfélagslegu samhengi því að hún getur leitt til verulegrar atvinnusköpunar, fjölgunar menningarferða, ýtt undir svæðabróun, auknið lífsgæði og bætt nánasta umhverfi borgaranna. Nútímalistasköpun getur verið mikilvæg í þessu samhengi.

6) Menning er mikilvægt aðgerðarvið í upplýsingasamfélaginu og er lögð áhersla á það í orðsendingu framkvæmdastjórnarinnar sem ber heitið „Leið Evrópu inn í upplýsingasamfélagið: aðgerðaáætlun“.

7) Nauðsynlegt er að sinna rannsóknum í bandalaginu á varðveislu menningararfleifðarinnar. Framlag bandalagsins á sviði rannsókna, tækniþróunar og tilraunaverkefna er í samræmi við rammaáætlun um rannsóknir og þróun á sviði tækni ⁽⁵⁾ og gæti nýst í þessari áætlun.

8) Framkvæmdastjórnin hefur öðlast reynslu á grundvelli þeirrar starfsemi sem hún hefur haft með höndum til þessa á sviði menningararfleifðarinnar, einkum byggingarlistar, og þeirra viðræðna sem hafa átt sér stað milli hlutaðeigandi aðila.

9) Evrópuþingið leggur áherslu á þátt bandalagsins til stuðnings arfleifðinni, einkum að því er varðar menntun og þjálfun, rannsóknir, aðgerðir til að auka skilning barna og unglinga, samvinnu við þriðju lönd og Evrópuráðið og tengsl við aðrar stefnur bandalagsins og þá sérstaklega þær sem taka til menntunar og þjálfunar og svæðabróunar ⁽⁶⁾.

⁽¹⁾ Stjtið. EB C 265, 12. 9. 1996, bls. 4.

⁽²⁾ Stjtið. EB C 256, 2. 10. 1995, bls. 38.

⁽³⁾ Stjtið. EB C 100, 2. 4. 1996, bls. 119.

⁽⁴⁾ Álit Evrópuþingsins frá 12. október 1995 (Stjtið. EB C 287, 30. 10. 1995, bls. 161), sameiginleg afstaða ráðsins frá 8. júlí 1996 (Stjtið. EB C 264, 11. 9. 1996, bls. 69), ákvörðun Evrópuþingsins frá 22. október 1996 (Stjtið. EB C 347, 18. 11. 1996, bls. 29), ákvörðun Evrópuþingsins frá 16. september 1997 (Stjtið. EB C 304, 6. 10. 1997) og ákvörðun ráðsins frá 24. júlí 1997.

⁽⁵⁾ Ákvörðun Evrópuþingsins og ráðsins 1110/94/EB frá 26. apríl 1994 um fjórðu rammaáætlun um aðgerðir Evrópubandalagsins á sviði rannsókna og tækniþróunar og tilraunaverkefna (1994 til 1998) (Stjtið. EB L 126, 18. 5. 1994, bls. 1).

⁽⁶⁾ Ályktun Evrópuþingsins um verndun evrópskrar menningararfleifðar (Stjtið. EB C 62, 30. 5. 1974, bls. 5).

Ályktun Evrópuþingsins um verndun byggingaarfleifðar og fornminja (Stjtið. EB C 267, 11. 10. 1982, bls. 25).

Ályktun Evrópuþingsins um varðveislu byggingaarfleifðar og fornminja (Stjtið. EB C 309, 5. 12. 1988, bls. 423).

Ályktun Evrópuþingsins um varðveislu byggingaarfleifðar og verndun menningarverðmæta (Stjtið. EB C 72, 15. 3. 1993, bls. 160).

- 10) Evrópuþingið hefur samþykkt ályktanir um framlag bandalagsins til endurbyggingar eða viðgerðar á einstökum menningarverðmætum á sviði byggingarlistar ⁽¹⁾.
- 11) Ráðið hefur lýst yfir áhuga á nánari samvinnu á sviðum er varða byggingararfleifðina, listaverkum, listmunum og skjalasöfnum, einkum með hliðsjón af miðlun þekkingar, söfnun gagna og menntun og þjálfun, í ljósi þess hve mikilvægt hlutverk samskiptaneta menningarstofnana er í evrópski menningarsamvinnu ⁽²⁾.
- 12) Í orðsendingu sinni „Nýjar horfur varðandi aðgerðir bandalagsins á sviði menningarmála“ frá 29. apríl 1992 lýsir framkvæmdastjórnin því yfir að aðgerð bandalagsins skuli einnig taka til færanlegra menningarverðmæta og að gera skuli ráðstafanir til að ýta undir viðræður og samvinnu milli þeirra sem málið varðar jafnframt því að hvetja til miðlunar á reynslu og sérhæfðum upplýsingum. Evrópuþingið og ráðið hafa hvatt til þessarar afstöðu ⁽³⁾.
- 13) Evrópskar stofnanir hafa lagt áherslu á mikilvægi þess að samþætta ýmsa þætti tengda menningararfleifðinni í heildstæðri aðgerð bandalagsins ⁽⁴⁾ þar sem tekið er tillit til auðlegðar og með hliðsjón af fjölbreytni bæði fastra og færanlegra menningarverðmæta og að styðja starf allra þeirra sem þátt taka.
- 14) Áfram er nauðsynlegt að koma almennum upplýsingum sem víðast á framfæri til almennings um mikilvægi þess að vernda menningararfleifðina.
- 15) Í aðgerð bandalagsins ætti að taka mið af því að skilgreiningar á arfleifðinni eru margvíslegar og taka til arfleifðar í hvaða mynd sem er með því hvetja til þverfaglegra aðferða.
- 16) Framkvæmdastjórnin hefur komið á viðræðum við alla sem málið varðar, einkum stjórnardeildir í aðildarríkjunum, fagfólk, óháðar stofnanir, sjóði og samtök, í því skyni að undirbúa aðgerðaáætlun varðandi menningararfleifðina.
- 17) Menningararfleifð Evrópu og landa utan bandalagsins tengist með ýmsum hætti. Af þeim sökum er þetta svið afar hentugt til að þróa samvinnu við þriðju lönd og Evrópuráðið og önnur þar til bær alþjóðasamtök á sviði menningararfleifðar, t.d. Menningarmálastofnun Sameinuðu þjóðanna – UNESCO, í samræmi við kröfur sáttmálans og niðurstöðurnar og framangreindar ályktanir.
- 18) Niðurstöður af fundi leiðtoga ráðsins í Kaupmannahöfn 21.–23. júní 1993 knýja á um að löndum í Mið- og Austur-Evrópu, sem eru aðilar að samstarfssamningum, verði veitt aðild að áætlunum bandalagsins. Bandalagið hefur undirritað samstarfssamninga við tiltekin þriðju lönd sem fjalla að hluta til um menningu.
- 19) Í þessari ákvörðun er mælt fyrir um fjárhagsramma sem fjárveitingavaldið notar sem grunnviðmiðun, í skilningi 1. liðar í yfirlýsingu Evrópuþings, ráðsins og framkvæmdastjórnarinnar frá 6. mars 1995, við árlega fjárlagagerð og skal hann gilda jafnlengi og áætlunin.
- 20) Í ráðstöfunum samkvæmt þessari áætlun skal einnig taka mið af ráðstöfunum sem eru gerðar samkvæmt stefnu bandalagsins í öðrum málum er gætu komið þeim til viðbótar.

⁽¹⁾ Ályktun Evrópuþingsins um efnahagsaðstoð við Aþos-fylkið (klostursvæði) (Stjtið. EB C 144, 15. 6. 1981, bls. 92).

Ályktun Evrópuþingsins um að nota fjárveitingar bandalagsins til að styrkja endurbyggingu hinnar sögufrægu miðborgar í Palermo (Stjtið. EB C 187, 18. 7. 1988, bls. 160).

Ályktun Evrópuþingsins um aðstoð við endurbyggingu Chiado-hverfisins í Lissabon (Stjtið. EB C 262, 10. 10. 1988, bls. 110).

Ályktun Evrópuþingsins um varðveislu byggingararfleifðar og fornminja í bandalaginu (Stjtið. EB C 309, 5. 12. 1988, bls. 423).

Ályktun Evrópuþingsins um eldsvoðann í Gran Teatro del Liceo (Barcelona) (Stjtið. EB C 61, 28. 02. 1994, bls. 184).

⁽²⁾ Ályktun menningarmálaráðherranna, sem komu saman í ráðinu 13. nóvember 1986, um varðveislu evrópskrar byggingararfleifðar (Stjtið. EB C 320, 13. 12. 1986, bls. 1).

Ályktun menningarmálaráðherranna, sem komu saman í ráðinu 13. nóvember 1986, um varðveislu listaverka og listmuna (Stjtið. EB C 320, 13. 12. 1986, bls. 3).

Ályktun ráðsins og menningarmálaráðherranna, sem komu saman í ráðinu 14. nóvember 1991, um fyrirkomulag varðandi skjalasöfn (Stjtið. EB C 314, 5. 12. 1991, bls. 2).

Niðurstöður ráðsins frá 17. júní 1994 varðandi nánari samvinnu á sviði skjalavörslu (Stjtið. EB 235, 23. 8. 1994, bls. 3).

Ályktun ráðsins og menningarmálaráðherranna, sem komu saman í ráðinu 14. nóvember 1991, um evrópsk samskiptanet menningarstofnana (Stjtið. EB C 314, 5. 12. 1991, bls. 1).

⁽³⁾ Ályktun Evrópuþingsins um orðsendingu framkvæmdastjórnarinnar sem ber heitið „Nýjar horfur varðandi aðgerðir bandalagsins á sviði menningarmála“ (Stjtið. EB C 42, 15. 2. 1993, bls. 173.)

Ályktun Evrópuþingsins um stefnu bandalagsins á sviði menningarmála (Stjtið. EB C 44, 14. 2. 1994, bls. 184).

Niðurstöður ráðsins og menningarmálaráðherranna, sem komu saman í ráðinu 12. nóvember 1992, um viðmiðunarreglur að því er varðar aðgerðir bandalagsins á sviði menningarmála (Stjtið. EB C 336, 19. 12. 1992, bls. 1).

⁽⁴⁾ Ályktun Evrópuþingsins um varðveislu byggingararfleifðarinnar og verndun menningarverðmæta (Stjtið. EB C 72, 15. 3. 1993, bls. 160). Niðurstöður ráðsins frá 17. júní 1994 um aðgerðaráætlun bandalagsins á sviði menningararfleifðar (Stjtið. EB C 235, 23. 8. 1994, bls. 1).

- 21) Framkvæmd þessarar áætlunar byggist á nánú samstarfi við innlend yfirvöld þannig að tryggt sé að aðgerð bandalagsins styðji og auki við innlenda starfsemi og dreifraðisreglan sé jafnframt virt, eins og skilgreint er í 3. gr. b í sáttmálanum.
- 22) Í ljósi þeirrar reynslu sem fengist hefur gæti reynst nauðsynlegt að breyta fjárhæð lágmarksframlags bandalagsins til hinna ýmsu verkefna sem kveðið er á um í viðaukanum (aðgerð I, II og III).
- 23) Hinn 20. desember 1994 gerðu Evrópuþingið, ráðið og framkvæmdastjórnin bráðabirgðasamkomulag varðandi framkvæmd lagagerða sem eru samþykktar í samræmi við málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í 189. gr. b í sáttmálanum ⁽¹⁾.

ÁKVEÐIÐ EFTIRFARANDI:

1. gr.

Með þessari ákvörðun er komið á fót aðgerðaráætlun bandalagsins á sviði menningararfleifðarinnar, Rafael-áætluninni, sem fylgir með í viðauka og gildir hún fyrir tímabilið 1. janúar 1997 til 31. desember 2000.

Markmiðið með áætluninni er að nýta samvinnu til að styðja og auka við þær aðgerðir aðildarríkjanna á sviði menningararfleifðarinnar sem eru mikilvægar fyrir Evrópu.

2. gr.

Með fyrirvara um rétt aðildarríkjanna til að skilgreina hvað felst í hugtakinu menningararfleifð skal gildissvið áætlunarinnar vera sem hér segir:

- „menningararfleifð“: föst og færanleg menningarverðmæti (safnahús og söfn, bókasöfn og skjalasöfn, þar með talin ljósmynda-, kvikmynda- og hljóðsöfn), fornminjar á landi og í sjó, byggingararfur, menningarsögulegir og sögulegir staðir og landslag (svæði þar sem menningarverðmæti og náttúra mynda eina heild),
- „varðveisla“: hvers konar starfsemi sem stuðlar að betri þekkingu, stjórnun, forvörnum, endurgerð eða viðgerðum, kynningu á menningararfleifðinni og bættan aðgang að henni.

3. gr.

Þessi áætlun á að stuðla að evrópskri samvinnu meðal aðildarríkjanna á sviði menningararfleifðar. Hún á að styðja

við og koma til viðbótar aðgerðum aðildarríkjanna í samræmi við dreifraðisregluna með því að stuðla að blómstrandi menningarlífi þar jafnframt því að virða margbreytileika hinna ýmsu landa og svæða, og vekja athygli á sam-eiginlegri menningararfleifð.

Í þessum tilgangi eru sett sérstök markmið fyrir þessa áætlun sem hér segir, byggð á þeirri þróun sem hefur orðið í fjölþjóðlegu samstarfi og í samræmi við almenna markmiðið í annarri undirgrein 1. gr.:

- a) að hvetja til forvörslu og endurgerðar eða viðgerðar á þeim hluta menningararfleifðarinnar sem er Evrópu mikilvægur og aðstoða við þróu og kynna þessa þætti;
- b) að hvetja til þess að þróuð verði fjölþjóðleg samvinna milli stofnana á sviði menningararfleifðarinnar og/eða þeirra sem starfa við að miðla henni með það að markmiði að miðla kunnáttu og þróu betri aðferðir við að varðveita menningararfleifðina;
- c) að bæta aðgang að menningararfleifðinni þar sem áhersla er lögð á Evrópuþáttinn og hvetja almenning, einkum börn og ungt fólk, þá sem eru illa settir og íbúa jaðarsvæða og dreifbýlis í bandalaginu til að vinna að vörslu og þróun evrópskrar menningararfleifðar;
- d) að hvetja til fjölþjóðlegrar samvinnu um þróun nýrrar tækni sem nýtist á ýmsum sviðum og í fræðigreinum menningararfleifðarinnar og um varðveislu hefðbundinna iðngreina og tækni sem telja má til menningarverðmæta;
- e) að gæta þess að tillit sé tekið til arfleifðarinnar í öðrum áætlunum og stefnum bandalagsins;
- f) að hvetja til samvinnu við þriðju lönd og viðeigandi alþjóðasamtök.

4. gr.

Til að ná þeim markmiðum, sem eru sett í annarri undirgrein 3. gr., skal leggja áherslu á Evrópuþáttinn í þeim verkefnum sem eru þróuð samkvæmt þessari áætlun, þau skulu leiða til aukins ávinnings borið saman við aðgerðir aðildarríkjanna og uppfylla eftirtaldar viðmiðanir:

- stuðla að kynningu á menningararfleifðinni, þar á meðal upplýsingagjöf,
- vera áhugaverð fyrir bandalagið sem fyrirmyndir, nýsköpun eða fræðsla,
- taka á vandamálum í tengslum við varðveislu menningararfleifðarinnar og stuðla að þróun bestu varðveislu-aðferða,
- vera vel til þess fallin að leiða til margföldunarhrifa í menningarlegu, menntunarlegu eða félagshagfræðilegu tilliti.

⁽¹⁾ Stjttíð. EB C 102, 4. 4. 1996, bls. 1.

5. gr.

Fylgja skal eftir aðgerðum, sem er lýst í viðaukanum, með markmið annarrar undirgreinar 3. gr. í huga. Þeim skal komið til framkvæmda í samræmi við málsmeðferðina sem mælt er fyrir um í 7. gr.

6. gr.

1. Samstarfslöndum í Mið- og Austur-Evrópu er heimilt að taka þátt í þessari áætlun í samræmi við skilyrðin sem mælt er fyrir um í viðbótarbókunum við samstarfssamninga sem hafa verið eða munu verða gerðir við þessi lönd um þátttöku í áætlunum bandalagsins. Kýpur og Mólta er heimilt að taka þátt í þessari áætlun og önnur þriðju lönd geta tekið þátt í samvinnu á grundvelli hennar hafi þau gert samstarfs- eða samvinnusamninga með ákvæðum um menningarmál og á grundvelli viðbótarframlaga er komi til greiðslu samkvæmt reglum sem samkomulag hefur náðst um við þau lönd.

2. Bandalagið og aðildarríkin skulu stuðla að samvinnu við Evrópuráðið og önnur alþjóðasamtök á sviði menningarmála (t.d. Menningamálastofnun Sameinuðu þjóðanna – UNESCO) og tryggja að skjöl sem hafa verið samþykkt styðji hvert annað, þó þannig að sérkenni og sjálfræði einstakra stofnana og samtaka séu virt og að þessir kraftar séu nýttir sem best.

7. gr.

1. Framkvæmdastjórnin skal koma þessari áætlun til framkvæmda í samræmi við þessa ákvörðun.

2. Framkvæmdastjórnin skal njóta aðstoðar nefndar sem er skipuð tveimur fulltrúum frá hverju aðildarríki undir formensku fulltrúa framkvæmdastjórnarinnar. Nefndarmenn geta leitað eftir aðstoð sérfræðinga eða ráðgjafa.

3. Fulltrúi framkvæmdastjórnarinnar skal leggja fyrir nefndina drög að ráðstöfunum varðandi:

- forgangsverkefni og almennar viðmiðunarreglur um ráðstafanir sem er lýst í viðaukanum og vinnuáætlun fyrir viðeigandi ár,
- almennt jafnvægi milli allra aðgerða,
- reglur og viðmiðanir varðandi val á margvíslegum tegundum verkefna sem er lýst í viðaukanum (aðgerð I, II, III og IV),
- fjárstuðning sem bandalagið lætur í té (fjárhæð, tímabil, skiptingu og viðtakendur),
- nákvæmar reglur um eftirlit og mat á þessari áætlun og niðurstöður matsskýrslna sem mælt er fyrir um í 11. gr. og hvers konar aðrar ráðstafanir er varða endurskipulagningu þessarar áætlunar á grundvelli skýrslanna.

Nefndin skilar álitinu sínu á drögum, sem um getur í fyrri undirgrein, innan þeirra tímamarka sem formaðurinn setur eftir því hversu brýnt málið er. Álitid skal samþykkt með

þeim meirihluta sem mælt er fyrir um í 2. mgr. 148. gr. sáttmálans þegar um er að ræða ákvarðanir sem ráðinu ber að samþykkja að tillögu framkvæmdastjórnarinnar. Atkvæði fulltrúa aðildarríkjanna í nefndinni veга eins og mælt er fyrir um í þeirri grein. Formaðurinn greiðir ekki atkvæði.

Framkvæmdastjórnin skal samþykkja ráðstafanirnar sem öðlast gildi þegar í stað. Séu þessar ráðstafanir hins vegar ekki í samræmi við álit nefndarinnar skal framkvæmdastjórnin tilkynna ráðinu um þær án tafar.

Ef svo ber undir:

- a) skal framkvæmdastjórnin fresta framkvæmd ráðstafanna, sem hún hefur ákveðið að gera, um tvo mánuði frá dagsetningu orðsendingarinnar;
- b) er ráðinu heimilt að taka aðra ákvörðun með auknum meirihluta innan þeirra tímamarka sem um getur í a-lið.

4. Framkvæmdastjórninni er heimilt að ráðfæra sig við nefndina um öll önnur málefni sem varða framkvæmd áætlunarinnar og falla ekki undir 3. mgr.

Fulltrúi framkvæmdastjórnarinnar leggur fyrir nefndina drög að þeim ráðstöfunum sem gera skal. Nefndin skal skila álitinu sínu á drögum innan þeirra tímamarka sem formanni er heimilt að setja eftir því hversu brýnt málið er, með atkvæðagreiðslu ef þörf krefur.

Álitid skal skráð í fundargerð; þar að auki hefur hvert aðildarríki rétt til að láta bóka afstöðu sína í fundargerðina.

Framkvæmdastjórnin skal taka ítrasta tillit til álits nefndarinnar. Henni ber að greina nefndinni frá því með hvaða hætti álit hennar var haft til hliðsjónar.

8. gr.

1. Fjárhagsramminn til að hrinda áætluninni í framkvæmd á því tímabili sem um getur í 1. gr. er 30 milljónir ekna.

2. Fjárveitingavaldið skal heimila árlegar fjárveitingar sem rúmast innan ramma fjárhagsáætlunarinnar.

3. Endurskoða skal fjárhagsrammann, sem um getur í 1. mgr., fyrir lok annars ársins, að fenginni tillögu framkvæmdastjórnarinnar, í ljósi þess hvernig fjárveitingar endast og niðurstaðna af fyrsta áfanga áætlunarinnar.

9. gr.

Framkvæmdastjórnin skal leitast við að tryggja, í samvinnu við aðildarríkin ef þörf krefur, að aðgerðirnar sem kveðið er á um í þessari áætlun og aðrar áætlanir um menningarmál annars vegar og áætlanir í skilningi annarra ákvæða sáttmálans sem fjalla um menningararfleifðina hins vegar styðji hver aðra; hún skal einnig meta heildaráhrif þessara áætlana á menningararfleifðina.

10. gr.

1. Þegar áætlunin hefur verið starfrækt í tvö ár og sex mánuði skal framkvæmdastjórnin, innan sex mánaða og að höfðu samráði við nefndina, leggja fyrir Evrópuþingið og ráðið ítarlega matskýrslu um þann árangur sem náðst hefur auk tillagna, ef við á. Tilgangurinn með skýrslunni er að meta bæði að hve miklu leyti efnisleg og töluleg markmið áætlunarinnar, sem um getur í 3. gr., hafa náðst.

2. Þegar áætluninni lýkur skal framkvæmdastjórnin leggja fyrir Evrópuþingið, ráðið og svæðanefndina efnislega og tölulega skýrslu um framkvæmd áætlunarinnar og þann árangur sem hefur náðst með henni í ljósi þeirra markmiða sem um getur í 1. mgr.

11. gr.

Ár hvert skal birta áætlunina ásamt hagnýtum upplýsingum um málsmeðferð, skilafrest á umsóknum og nauðsynleg

fylgiskjöl með umsóknum, í C-deild *Stjórnartíðinda Evrópubandalaganna*.

Framkvæmdastjórnin skal gera það að forgangsverkefni að gefa út og miðla upplýsingum um þessa áætlun til að tryggja að þeir sem starfa að menningarmálum og annast samskiptanet kynni sér þær og séu meðvitaðir um þær aðgerðir sem varða þá.

Þess er krafist að táknmynd Evrópusambandsins birtist á öllum verkefnum sem njóta fjárstuðnings samkvæmt áætluninni og að þess sé getið hvaðan fjármagn er fengið.

Gjört í Brussel 13. október 1997.

Fyrir hönd Evrópuþingsins,

J.M. GIL-ROBLES

forseti.

Fyrir hönd ráðsins,

R. GOEBBELS

forseti.

VIDAUKI

**ADGERÐARÁÆTLUN BANDALAGSINS Á SVIÐI MENNINGARARFLEIFÐAR
(RAFAEL-ÁÆTLUNIN)**

Markmiðið með Rafael-áætluninni er að styðja, í samræmi við dreifræðisregluna, aðgerðir í Evrópu er varða alla flokka fastra og færanlegra menningarverðmæta.

ADGERÐ I

Evrópsk samvinna um forvörslu, verndun og þróun evrópskrar menningararfleifðar

— Markmiðið með þessari aðgerð er að stuðla að forvörslu, verndun og þróun evrópskrar menningararfleifðar, einkum menningarverðmæta sem eru í hættu, með því að hvetja til þess að þróaðar verði betri aðferðir og að allir sameinist um þær með það fyrir augum að skapa umhverfi sem hentar vel til varðveislu og endurgerðar eða viðgerða á menningarverðmætum.

— Eftirtaldar ráðstafanir falla undir þessa aðgerð:

1. Stuðningur við verkefni um varðveislu og verndun menningarverðmæta sem falla undir „evrópskar rannsóknarstofur á menningararfleifðinni“ og eru mikilvæg eða hafa sérstakt fordæmisgildi. Lögþær yfirvöld í aðildarríkjunum leggja verkefnið fram og skulu þau tengjast verkum, minnisvörðum eða stöðum, sem hafa einstakt sögulegt, byggingasögulegt eða listrænt gildi og þá einkum þeim sem aðeins er unnt að forverja með sérlega flóknum vísindalegum og/eða tæknilegum aðferðum.

Þessar „rannsóknarstofur“ geta notið stuðnings bandalagsins samkvæmt áætluninni í fjögur ár og skulu þær leggja áherslu á að fá til samstarfs þverfaglegt evrópskt teymi og kalla í því skyni til mjög virta sérfræðinga til þess að rannsaka sérlega erfið forvörsluvandamál og þróa heppilegar aðferðir og/eða tækni þannig að hvert verkefni leiði til aukins ávinnings. Til þess verður ætlast að verkefnisstjórar sjái um að miðla með fullnægjandi hætti þeirri reynslu sem fæst við verkefnið.

2. Stuðningur við verkefni um forvörslu og verndun evrópskrar menningararfleifðar í tengslum við sameiginleg viðfangsefni sem framkvæmdastjórnin tekur ákvörðun um, þegar hún hefur lagt þau fyrir nefndina sem um getur í 7. gr. ákvörðunarinnar, með hliðsjón af þeim vandamálum sem við er að etja á ýmsum sviðum menningararfleifðarinnar. Verkefnið, sem vörslumaður viðkomandi eignar gerir tillögu um, skulu standa yfir lengst í þrjú ár. Þau verkefni njóta forgangs sem hafa sérstakt fordæmisgildi og margföldunarhrif í menningarlegum, tæknilegum og félagsþæfræðilegum skilningi og/eða með hliðsjón af aðgangi að arfleifðinni. Til þess verður ætlast að verkefnisstjórar sjái um að miðla með fullnægjandi hætti þeirri reynslu, sem fæst við stjómun verkefnisins og/eða við lausn vandamála er tengjast varðveislu.

Stuðningur bandalagsins á að leiða til þess að verkefni, sem eru unnin innan ramma þessarar aðgerðar, leiði til aukins ávinnings á evrópskum vettvangi og að þannig skapist aðstæður til að þróa evrópska verkunnáttu.

Gera verður hallalaus áætlun um fjármögnun verkefnanna þar sem fram kemur hve mikið fjármagn þarf til að koma þeim í framkvæmd og skal stjórnunarkostnaður ekki vera hærri en 12% af því fjármagni sem bandalagið veitir til verkefnisins.

Stuðningur bandalagsins við verkefni samkvæmt þessari aðgerð getur ekki verið hærri en 50% af heildarkostnaði við verkefnið sem um ræðir og ekki hærri en 250 000 ekur við verkefni samkvæmt 2. lið.

Sækja skal sérstaklega um hvert verkefni til Evrópubandalagsins. Í umsókninni skal koma fram:

- nákvæm lýsing á fyrirhuguðum aðferðum. Lögþær yfirvöld í aðildarríkjunum skulu meta tæknilega samræmingu verkefnisins og senda framkvæmdastjórninni álit sitt áður en frestur rennur út til þess að skila inn verkefnum. Ef álit er ekki tilbúið áður en frestur, sem verður settur síðar, rennur út hefst málsmeðferð við val á verkefnum,
- nákvæm fjárhagsáætlun vegna þessara aðgerða.

Það fjármagn sem fer til þessarar aðgerðar skal vera minnst 50% af heildarfjárframlögum til þessarar áætlunar.

AÐGERÐ II

Samvinna um að skiptast á reynslu og þróun tækni til að nota í tengslum við menningararfleifðina

- Markmiðið með þessari aðgerð er að hvetja til aukinnar fjölpjóðlegrar samvinnu í því skyni að safna saman þekkingu og þróa betri aðferðir með því að nota samskiptanet og taka upp samstarf og á grundvelli hreyfanleika sérfræðinga og/eða þeirra sem starfa við að miðla arfleifðinni milli stofnana á þessu sviði. Þróun nýrrar tækni sem hægt er nota í mismunandi fræðigreinum á sviði menningararfleifðarinnar og varðveislu hefðbundinna iðngreina og tækni, sem telja má til menningarverðmæta, verður veitt sérstök athygli.

Hægt verður að nota samskiptanet til að koma á tengslum milli opinberra og/eða einkarekinna stofnana og/eða þeirra sem starfa við að miðla arfleifðinni, allt eftir því hvaða viðfangsefni um er að ræða, og, ef nauðsyn krefur, milli annarra opinberra og/eða einkarekinna stofnana, rannsóknamiðstöðva og fyrirtækja sem málið varðar sérstaklega.

Sjónum verður einkum beint að samskiptanetum sem stuðla að því að þeim þjóðfélagshópum sem eru verst settir verði veittur aðgangur að menningararfleifðinni.

- Eftirtaldar ráðstafanir falla undir þessa aðgerð:

1. Nýsköpun og ný tækni

- 1.1. Stuðningur við verkefni þar sem metin er þörf fyrir rannsóknir á sviði menningararfleifðarinnar innan bandalagsins, að dreifa rannsóknarniðurstöðum til sérfræðinga á þessu sviði og þróa hagnýtan búnað fyrir sérfræðinga sem starfa á vettvangi. Þessar ráðstafanir koma til framkvæmda eftir því sem unnt og verða samnýttar í tengslum við rammaáætlunin um rannsóknir. Síðari rannsóknaraðgerðir fara fram innan rammaáætlunar um rannsóknir, tækniþróun og tilrauna-verkefni í samræmi við ákvæði hennar.
- 1.2. Stuðningur við verkefni um að nýta nýja tækni og þjónustu á mismunandi fræðasviðum arfleifðarinnar (tækni varðandi endurgerð eða viðgerðir og varðveislu; hljóð- og myndmiðlunar-búnað og margmiðlunar-búnað; háþróaða upplýsinga- og fjarskiptaþjónustu o.s.frv.).

2. Hreyfanleiki og framhaldsþjálfun sérfræðinga

- 2.1. Stuðningur við verkefni um skipti á sérfræðingum á ýmsum sviðum arfleifðarinnar og af ýmsum fræðasviðum er gerir þeim kleift að starfa að hámarki í 12 mánuði í sambærilegu fagumhverfi í öðru aðildarríki.

Stuðningi bandalagsins er beint að því að skipuleggja skipti og greiða viðbótarkostnað, til að mynda við ferðir og upphald.
- 2.2. Stuðningur við fjölpjóðaverkefni sem ætlaður er sem hvatning til þess að sérfræðingar á sviði arfleifðarinnar afli sér viðbótarkerkingar á nýrri tækni og háþróaðri upplýsinga- og fjarskiptaþjónustu til að nota á þessu sviði og stuðningur við verkefni um að þróa og varðveita tækni í hefðbundnum iðngreinum, sem telja má til menningarverðmæta.

3. Skipti á reynslu og upplýsingum

- 3.1. Stuðningur við skipti á reynslu með skipulagningu rannsókna, kannanna og vinnufunda, svo og málþinga, einkum á eftirtöldum sviðum:
  - þróun tæknilegra tilmæla (staðla) um að bæta framkvæmd og venjur í stjórnun og/eða forvörslu menningarverðmæta,
  - greining áhættuþátta varðandi muni, sem teljast til menningarverðmæta, og rannsóknir á kerfum fyrir reglubundið eftirlit með forvörslu þeirra,
  - forvarnaaðgerðir varðandi muni, verk og minnisvarða, sem teljast til menningarverðmæta, og rannsóknir á skilyrðum til forvörslu þeirra,
  - menntun og hæfi sérfræðinga sem starfa við varðveislu menningararfleifðarinnar,
  - skráning muna sem teljast til menningarverðmæta,
  - skilyrði varðandi útlán á verkum til stuttra sýninga,
  - áhrif annarra stefna bandalagsins á svið menningararfleifðarinnar.
- 3.2. Stuðningur við verkefni sem stofnanir á sviði menningararfleifðarinnar vinna að í sameiningu með aðstoð rafrænnar fjarskiptatækni (tölvusamband, geisladiskar (CD-ROM), gagnvirkir geisladiskar (CD-I) o.s.frv.) til að safna/skiptast á og miðla sérhæfðum upplýsingum og þá einkum um:

- löggjöf aðildarríkjanna á sviði menningararfleifðarinnar,
- skrár og yfirlit yfir menningarverðmæti,
- yfirlit yfir framhaldsnámskeið, skipt eftir fræðigreinum
- samhæfða gagnagrunna til að skrá og lýsa munum, sem teljast til menningarverðmæta
- tölfraðilegar upplýsingar og mælikvarða varðandi menningararfleifðina,
- yfirlit og skrár yfir nýsköpunarverkefni á sviði menningararfleifðarinnar,
- venjur og aðferðir sem eru notaðar til að varðveita, endurgera, stjórna og miðla menningararfleifðinni í aðildarríkjunum,
- hagnýtar leiðbeiningar, handbækur og fréttabréf um menningararfleifðina.

Leggja skal fram tryggingar fyrir því að nægilegt fé fái til framkvæmdarinnar um leið og stofnanir og/eða viðkomandi aðilar, sem starfa við að miðla arfleifðinni, sækja um. Framlag bandalagsins samkvæmt þessari aðgerð getur aldrei orðið hærra en 50% af heildarkostnaði við verkefnið eða farið yfir 50 000 ekur, nema við verkefni samkvæmt lið 1.2 og 2.2, en þá getur framlag bandalagsins numið allt að 150 000 eikum, og verkefni samkvæmt lið 2.1 og 3.1 (fjórði undirliður) en þá getur framlag bandalagsins verið allt að 100 000 ekur.

AÐGERÐ III

Aðgangur almennings, þátttaka hans og skilningur á menningararfleifðinni

- Markmiðið með þessari aðgerð er að bæta aðgengi almennings að menningararfleifðinni með því að hvetja til verkefna þar sem áhersla er lögð á Evrópuþáttinn sem er ætlað að auka skilning almennings og ýta undir notkun háþróaðrar upplýsinga- og fjarskiptatækni og -þjónustu,
- Eftirtaldir ráðstafanir falla undir þessa aðgerð:
  1. Stuðningur við fjölþjóðaverkefni sem stofnanir og/eða aðilar, sem starfa við að miðla menningararfleifðinni, vinna að með aðstoð margmiðlunarkerfa og -búnaðar eða eftir öðrum samskiptaleiðum með það að markmiði að koma arfleifðinni á framfæri í ljósi Evrópuþáttarins, einkum að veita almenningi aðgang að þeim listaverkum sem falla undir svipaðar og/eða skyldar stíltegundir og eru í vörslu annarra evrópskra menningarstofnana.
  2. Stuðningur við upplýsingaherferðir um menningararfleifðina í Evrópu.
  3. Stuðningur við kynningar á arfleifðinni, á mörgum tungumálum, fyrir almenning í Evrópusambandinu sem fara fram í söfnum, við minnisvarða, á menningarsögulegum stöðum, á bókasöfnum, í skjalasöfnum o.s.frv.. Verkefni gætu tengst kynningarefni, bæklingum, sýningarspjöldum, raf-rænum leiðbeiningarkerfum, hljóð- og myndmiðlunarbúnaði eða margmiðlunarbúnaði o.s.frv.
  4. Stuðningur við fjölþjóðaverkefni þar sem leiddar eru saman stofnanir og/eða þeir sem starfa við að miðla arfleifðinni frá að minnst þremur aðildarríkjum bandalagsins með það að markmiði að efla skilning almennings á menningararfleifðinni, til að mynda með sýningum, náms skeiðum, menningarferðum milli landa o.s.frv.

Leggja skal fram tryggingar fyrir því að nægilegt fé fái til framkvæmdarinnar um leið og stofnanir og/eða viðkomandi aðilar, sem starfa við að miðla arfleifðinni, sækja um. Framlag bandalagsins samkvæmt þessari aðgerð getur aldrei orðið hærra en 50% af heildarkostnaði við verkefnið eða farið yfir 50 000 ekur, nema við verkefni samkvæmt 1. og 3. lið en þá getur framlag bandalagsins orðið allt að 150 000 ekur.

AÐGERÐ IV

Samvinna við þriðju lönd og alþjóðasamtök

- Markmiðið með þessari aðgerð er að þróa verkefni með þátttöku þriðju landa svo að unnt sé að samnýta þau og verkefni annarra alþjóðasamtaka, einkum Evrópuráðsins og Menningarmálastofnunar Sameinuðu þjóðanna (UNESCO).
- Eftirtaldir ráðstafanir falla undir þessa aðgerð:
  1. Stuðningur við samvinnu við þriðju lönd á þeim sviðum sem falla undir aðgerð I, II og III. Í 6. gr. er að finna upplýsingar um fyrirkomulag á þátttöku þriðju landa.
  2. Stuðningur við verkefni sem unnt er að samnýta ásamt verkefnum alþjóðasamtaka sem starfa á sviði menningararfleifðarinnar og þá einkum verkefni Evrópuráðsins og Menningarmálastofnunar Sameinuðu þjóðanna (UNESCO). Bandalagið og viðkomandi alþjóðasamtök ákveða fyrirkomulag á þessari samnýtingu í hverju einstöku tilviki fyrir sig, í samræmi við reglurnar sem kveðið er á um í 3. mgr. 7. gr.

Yfirlýsing framkvæmdastjórnarinnar

Varðandi 5. gr. (nefndarmeðferð)

Framkvæmdastjórnin skal, í samræmi við málsmeðferð og samninga milli stofnana sem kveðið er á um í ákvörðuninni um Rafael, veita nefndinni upplýsingar varðandi öll þau verkefni sem hún hyggst fjármagna í tengslum við ákvörðunina innan ramma þess fjárhagsstudnings sem bandalagið veitir.

Yfirlýsing Evrópuþingsins

Varðandi 5. gr. (nefndarmeðferð)

Evrópuþingið hreyfir engum andmælum við því að nefndin fái upplýsingar um þau verkefni sem framkvæmdastjórnin hyggst fjármagna en vekur jafnframt athygli á að samkvæmt 3. mgr. 7. gr. Rafael-áætlunarinnar hefur nefndin ekki heimild til að taka ákvörðun um val á einstökum verkefnum.

Þingið óskar eftir sams konar upplýsingum frá framkvæmdastjórninni.

Yfirlýsing framkvæmdastjórnarinnar

Framkvæmdastjórnin staðfestir, með hliðsjón af ákvörðun ráðsins frá 30. júní um framtíð samvinnu í Evrópu á sviði menningarmála og beiðni Evrópuþingsins um að gerður verði rammagerningur um menningarmál og með fyrirvara um rétt sinn til frumkvæðis, það áform sitt að leggja fram tillögu um heildaráætlun við fyrsta tækifæri til að tryggja samfellu og frekari þróun aðgerða bandalagsins á sviði menningarmála.

Framkvæmdastjórnin hyggst hefja viðræður á breiðum grundvelli við hlutaðeigandi aðila og skipuleggja í því skyni fundi með evrópskum stofnunum og hlutaðeigandi samtökum.
